

సంఘర్షణ

కొనకళ్ల వెంకటరత్నం

‘తమ్ములంగారు దయచేసినట్టున్నారే’ అన్నాడతను ఎద్దేవగా.

‘ఏం? మీకు కడుపుబ్బుగా వున్నదా?’ అన్నదామె నిష్కారంగా. అతడు డాక్టర్ రాజారావు; అమె అతని ధర్మపత్ని రాజేశ్వరమ్మ.

‘అదేమిటిరాజా? బావగారు వస్తే, విసుక్కునేంత దరిద్రమా నాది? ఇకపోతే, అలివంకవారాత్మ బంధువులన్నారు.... బావగారు వస్తే లాభాల మీద లాభాలుకూడాను. వచ్చినప్పుడల్లా.... అక్కయ్యకి చీర.... బావ మరిదికి రవల ఉంగరం.... మేనల్లుళ్లకి బిస్కట్ పొట్లలు... ప్రెజంటేషన్ల మీద ప్రెజంటేషన్లు!’ అని బనియన్ విప్పుకున్నాడు డాక్టరు.

‘అబ్బ - ఎంత చదివారండీ? పదహారేళ్లయినా ఇంకా దోచుకుతిందామనే అత్తారిల్లు? అమ్మాయి వాసంతి ఎదిగిందిగా.... పెళ్లిచేసి అల్లుడి కేమాత్రం బారుగా బహుమతి ప్రదానాలు చేస్తారో చూస్తానుగా... ఈ కంటిరెప్పలు దూరంకావు’ అని పెనిమిటి ఎత్తుకున్న పారాయణం తుంచేసి టర్కి తువాలందించింది రాజేశ్వరమ్మ.

ఈ డయలాగంతా పేపరు తిరిగేస్తో ముసిముసినవ్వులు నవ్వుకుంటో అలకిస్తున్న రామనాథం స్టూలుమీద నించీ లేచినవాడై -

‘బావగారు పెందరాళే తెమిలారల్లే వుందే ఇవాళ? ఆపరేషన్లు లేవా యేం?’ అని పలకరించాడు డాక్టర్ని.

‘అ....అ...నేను చెయ్యాలిసిన ‘ఆపరేషన్లు’ అయ్యాయనుకో, ఇహను.... ‘నన్ను ఆపరేషన్ తేబిలు మీద కెక్కించే దొరగారు వచ్చారుగా’ అని రామనాథం వంక చురుక్కున చూచి.... కిసుక్కున నవ్వి.... తువ్వలు చుట్టబెట్టుకున్న వాడల్లా ‘బాత్ రూం’ లోకి ఒక్క గెంతుగెంతాడు డా.రాజారావు.

‘టీపాయి మీద నించీ ‘కప్పులు’ తీసి ‘వాష్ బేసిన్’లో కడిగి ‘కబోర్డు’లో పెడుతోంది రాజేశ్వరమ్మ.

‘చూశావా అక్కయ్యా.... నేను రోజూ మీ ఆయన మీద ‘ఆపరేషన్లు’ చెయ్యడానికి వస్తున్నానట’ అన్నాడు రామనాథం తెల్లబోతూ.

అతగాడింకా డాక్టరుగారి విసుళ్లకి పూరాగా అలవాటు పడలేదు.

* * *

డాక్టరు రాజారావుగారి 'ఆపరేషన్లు' అందరూ ఎరిగున్నవేను. హితోక్తుల రూపేణ... 'ఎనస్తీషియా' 'క్లోరోఫారమూ' లేకుండా సాగిపోయే చెక్కడపు పని. ఆ సందర్భమిదీ -

డా.రాజారావుగారి ఆసుపత్రి పెద్దదే. మేడమీద ఆయన వుంటారు. కింద ఆసుపత్రి. ఆయన జిల్లా మొత్తమ్మీద పేరుమోసిన సర్జన్. ఆయన 'ఆపరేషన్ థియేటరు' విచ్చిన కలవపువ్యూలా వుంటుంది. కత్తులూ, కత్తెరలూ 'స్టెరిలైజర్' లో ఎప్పటి కప్పుడు కడిగిన ముత్యాలల్లే మిసమిసలాడుతో రెడీగా వుంటాయి. ఆయన 'ఆపరేషన్' చేస్తే పట్టు కత్తిరించినట్టు అనాయాసంగా వుంటుందని ప్రతీతి. హాస్పిటల్లో ఒక 'ఎక్స్‌ప్‌మెంటు' న్నదనీ ఒకటి లేదనీ అనేందుకు లేదు. 'అక్సిజెన్ సిలిండరే' నా, ఆల్ట్రా వయలెట్ థెరపీయేనా, సెలెన్యాపరేటస్సేనా.... వగయిరా వగయిరా పూర్తి పరికరాలతో ఆసుపత్రి కలకలలాడుతో చలివేంద్రంలా నలుగురిని ఆకర్షిస్తో వుంటుంది.

ఆయన హస్తవాసి మంచుదని ప్రతీతి; ఆయనది రోరింగ్ ప్రాక్టీసు; స్వతహా మితభాషి; నిగర్వి; చల్లగా మాట్లాడతాడు; కోపతాపాలు ఎరగడు; రోగం చిన్నదైతే పెద్దగా చిత్రించి చెప్పి ప్రాణాలు తియ్యడు. రోగం పెద్దదయినా దాని ఉధృతాన్ని వర్ణించి చెప్పి హడల గొట్టడు. ఆసలు ఆయన్ని చూస్తేనే రోగం తిరుగుమొహం పడుతుందని అదోవాడిక చుట్టాతా; అందుకే ఆయనకి దేముడు డాక్టరని పేరు.

. వచ్చిన చిక్కల్లా డాక్టర్ రాజారావు అతివుదారుడు. ఆ అవుదార్యం పేదాసాదల పట్టనయితే హర్షించతగ్గదే. కాని, డాక్టర్గారి కలాంటి పక్షపాతం లేదు. ఉన్నవాణ్ణి, లేనివాణ్ణి, ఇచ్చినవాణ్ణి, ఇవ్వనివాణ్ణి ఒకే అంతస్తులో చూడనూ.... ఒకే మోతాదులో అప్యాయత వలకబోయనూ... జీర్ణించిపోయిన అలవాటయిపోయింది. డాక్టరుగారికి ఎవరేనా ఫీజిస్తే, దేనికీస్తున్నారో, ఎంత ఇస్తున్నారో కూడా అలా చూచుకునేది లేదు; పంట్లాం జేబులో నోట్లు కుక్కెయ్యనూ.... తరవాత ఇంజక్షన్ కని 'అయిడిన్‌స్లాబ్' చేత్తో పుచ్చుకొని 'కాంపవుండరు' నిల్చున్న రోగిదగ్గరకి జరిగిపోనూ - అదే తంతు.

దానితో ... డాక్టరుగారి మంచుని దవుర్బల్యంగా ఉపయోగించుకునే ప్రబుద్ధులెక్కువయ్యారు. ఇచ్చేవాణ్ణి చూస్తే చచ్చేవాడూ లేచొస్తాడు మరి! లేనివాడూ.... ఇవ్వలేనివాడూ.... సరేసరి..... వాడిచ్చేది లేదు.... ఈయనగారు పుచ్చుకునేదీ లేదు; వాళ్లెలాగూ నెత్తిన చేతులు పెడుతోనే వున్నారు. వాడికి డాక్టరుగారి లోగిలి ధర్మాసుపత్రి క్రిందలెక్క. వాడితోపాటు... కలవాడూ....ఇవ్వగలవాడూ సాధ్యమైనంతవరకూ ఎగనామం పెట్టాలని చూస్తున్నాడు. 'ఏమీ ముట్టజెప్పని వాళ్లకన్న, దండిగా చెల్లగొడుతున్న మనకి అదనంగా ఈయన వొరగబెడుతున్న దేమిటి?' అని స్వగతంగానే అనేసుకున్నారు చాలామంది.

లోకంపోకడ అల్లాంటిది?

మంచితనం మరి చవకయితే కూరల్లో తోటకూరకాడని చూచినట్టు చూస్తారు మనిషిని!

కాగా, డాక్టరు రాజారావు స్నేహశీలి. ఆయన చేసే స్నేహలపరిధి కూడా చాలా విస్తృతమయినది. ఉద్యోగులేనా, ఉపాధ్యాయులేనా, ధనికులేనా, నిర్ధనులేనా, కవులేనా, గాయకులేనా, ఆఫీసర్లేనా, అలగాజనమేనా.... అందరూ ఆయన స్నేహకోటి లోని వారే.

దేముడు డాక్టరుగారి అభిరుచులు సైతం బహుముఖాలు. ఆయనకి సంగీతమంటే ఇష్టం.

సాహిత్యమంటే ప్రీతి. సినీమా లంటే ప్రాణం. నాటకాలంటే పిచ్చి, నాట్యాలంటే వ్యూహం. అసలు ఈ 'ప్రాక్టీసు' అందుకోకముందు 'సినీ క్రిటిక్కు' గానూ నవలా రచయితగానూ కొన్నాళ్లు కలంతిప్పి సాము గరిడీలు చేశారు. ఆయన సాహితీ బంధువుగా, కళా సింధువుగా ఏర్పరుచుకున్న సంబంధాలే గాక, స్నేహమే ఒక కళకింద మలుచుకొన్న అమృతమూర్తి. అందుచేత ఆత్మీయతా, ఆప్యాయతా కావలసిన ప్రతివ్యక్తి ఆయన పరిధిలోకి ఆకృష్టమై ఆయన సాంగత్యాన్ని ఆపేక్షించడం జరిగింది.

ఇప్పుడయినా ఎవరేనాదొరకాలేగాని.... పట్టుకుని.... ఆయా విషయాల మీద తాపీగ చర్చలు కొనసాగించే వోపిక మిగిలే వుంది ఆయనలో.

ఎటొచ్చి రాజకీయాలతో మాత్రం ఆయన ప్రమేయం పెట్టుకోలేదు. ఆ బురదలో కాస్త అడుగుపెడితే,... తక్కిన ఇన్ని రంగాలలోనూ సజీవంగా మెదులుతున్న ఇన్ని అభిరుచులూ, అసక్తులూ ఒక్క దెబ్బని ఎగిరి చక్కా బొయ్యేవి. కాని అది జరగలేదు.

ఏతావత, చెప్పొచ్చే దేమంటే.... ఇట్లా, సాంఘిక, సామాజిక, విద్యా విజ్ఞాన సాంస్కృతిక రంగాలన్నింటి నించీ అవుషధాలు అప్పునంగా పట్టుకుపోయ్యే రోగులు డాక్టరుగారిచుట్టూ పెరిగిపోయారు; కనపడితే చాలు కౌగిలించుకుంటా డాయెను డాక్టరు.

అంచాత.... పోను పోను... తాము డాక్టరు దగ్గరకి వెడుతుండబట్టి ఆయన హోదా పెరిగిపోతున్నది అనుకునే ధోరణికి వచ్చేశారు చాలామంది మిత్ర మహాశయులు. 'ఈయనకి 'ఫీజ్' కటా పైపెచ్చు?... దండగ' అనిపించింది కొందరికి. ఆశ్చర్యమేముంది?

అయితే ఇంత ధారాళంగానూ ఉచిత వైద్యం చేస్తున్న డా.రాజారావుకి రాబడి తక్కువేమీ కాదు. కాని డాక్టరు గారి చెట్టు ఎంత పెద్దదయితే దానికంత గాలితాకిడి వుంది. ఆయనకి క్షణం తీరిక లేదు, దమ్మిడి వెనకేసింది కనపడదు.

'టవున్'లోకి ఏ పెద్ద మనిషి రానీండి.. డాక్టరు రాజారావుగారింట్లో అతిధ్య మందుకోకుండా వెళ్లినవాడిది పాపం. కనిపించింది తరవాయి.... డాక్టరుగారు రెండు చేతులూ అహ్లానిస్తారు..... దానితో అవతల ఆసామీకి తప్పుకుందుకు వీలూ వుండదు.... మరోచోట బసచెయ్యాలిసిన అవసరమూ కలగదు.

అయితే డాక్టరుగారు పిలిచేది ఏవొక్కరినో అయినా ఆ వొక్కరితోపాటు మరో పదిమంది ఆయన సహపంక్తిని బ్రేవు మని త్రేనుస్తో లేవకుండా జరగదు. ఆ వచ్చేది ఏ కవిగారో అయితే.... ఇక చెప్పాలి... ఆయనచుట్టూ కూచుని తన 'టేబిలు' మీద 'ఫ్లేట్లు' ఖాళీచేస్తున్న జనాభా అంతా కవిగారి బృందమని డాక్టరుగారనుకుంటారు, అదంతా డాక్టరుగారి పరివారమని కవిగారనుకుంటారు అంతే తేడా.

ఇక పోతే,... వచ్చిపోయే బంధు బలగమింతా అంతా కాదు. 'ట్రీట్మెంట్ల' కయితే అర్థంవుంది. కాని రామకోటి వుత్సవాలకనీ, వెంకటేశ్వర సప్తాహానికనీ, వూళ్లో నడుస్తున్న విష్ణుయాగానికనీ, ఒకటా? చెరకు వుండేచోటికి చీమలు తామే వస్తవి బారుకట్టి!

దానా దీనా... ఇంట్లో వేసేవిస్తరీతీసే విస్తరీను, రాజేశ్వరమ్మ సరేసరి... పెళ్ళివారువచ్చి పెరట్లో దిగినట్టే వుంటుంది ఎప్పుడు చూచినా హడావుడిగా. ఈ వంటా వార్షా వడ్డన కార్యక్రమాలకని ఇంటినిండా తొంబకింద నవుకర్లు, చాకర్లు. సేవకులింట్లో ఎక్కువయితే చేసే పనులు మిగిలిపోవు?

ఈ వచ్చిపోయే జనాభాకి కాఫీ టీలకి గాను.... పెరట్ల పాలిచ్చే మూడు గమిడిగేదలు, వాటికి గడ్డి గాదం వేసేందుకూ, రెండు పూటలా పాలు పితికి వప్ప జెప్పేందుకూ, ఇద్దరు పాలేళ్లు, వాళ్లకి అయిమూలగా ఒక రేకుల పెడ్డు.

ఇలా...ఇలా... డాక్టరుగారి కుటుంబ వృక్షం శాఖోప శాఖలుగా విస్తరించుకపోయి ఒక దివాణంగా మారింది.

* * *

రామనాథం డాక్టరుగారికి పెద్ద బావమరిది. ఆయనది కొవ్వలి కాపరస్థలం. చదువు సంధ్యా పూజ్యమయినా రామనాథం గొప్ప వ్యవహార. చాలా చాలా వ్యాపారాలలో తలదూర్చి.... చక్రం తిప్పి... అలిసిపోయి... ప్రస్తుతం ఖాళీగావున్నాడు. సొంత పెట్టుబడితో వ్యవహారం నడిపే అసామీ కాస్త ఆచితూచిగాని అడుగు ముందుకువెయ్యడు. ఉత్తరోత్తరా అంచనాల నిచ్చేనల మీద నించీ, చొక్కాజేబులలోకి దిగివచ్చే లాభాల మాట ఎలావున్నా.... మొదట్లో పెట్టుబడికింద వెచ్చించిన మూలధనం మాయంకాకుండా చూచుకోవలసిన జాగ్రత్తంటూ ఒకటి తప్పని సరిగా ఉంటుంది యజమానికి. రామనాథం చేతిలో 'క్యాపిటల్' శూన్యం. 'డబ్బు నీదీ బుర నాదీ... కలబోద్దాం నడు' అని నడుంబిగించే బాపతు. అందుచేత అతని పథకాలు చాలా పెద్ద ఎత్తున నడుస్తాయి. ముగ్గులోకి దిగే ముందు అతగాడు వర్ణించి చెప్పే విధానంలో ఆరచేతిలో వైకుంఠం అవుపించి, రూపాయల మోత మహా శ్రావ్యంగా వినిపించినా... తరవాత రంగులు వేసి పంకాలు బిగించే సమయంలో గాలిమేడలు కాస్త పక్కకి వారిగేవి.

అట్లాగని వ్యాపారంలో రూపాయలు పీకేసి... సొంత జేబులు నింపేసుకుని.... జాయింతుదారు నెత్తిన చేతులు పెట్టి టోకరా యిచ్చే గాది కింద పందికొక్కు జాతి కాదు రామనాథం. 'పెట్టుబడి మనదికాదూ' అన్న తరవాత మనికి తెలీకుండానే... మనలో పొంగులు వారే ధైర్య సాహసాలు అలాంటివి! ఆ తరవాత మనం వొదిలే గాలిపటాన్ని నొక్కిపట్టే దారం కాస్తా పురివిచ్చిపోతుంది. అప్పిస్తే ఏనుగుని కొనేస్తా నంటాడు రామనాథం.

రామనాథం ఈ డాక్టరు బావగారి ఖర్చు... ధర్మసత్రం కింద నడుస్తున్న ఇల్లా వాకిలి... అన్నీ నిశితంగా పరిశీలించాడు. ప్రస్తుతం కొవ్వలికీ ఏలూరికీ మధ్య నడుస్తున్న తన నిరుద్యోగ యాత్రలో డాక్టరుగారి సంపాదనని ఒక దారికి తీసుకురావాలనీ... ఆయన వుదారం లోని దూకుడు కాస్త తగ్గించాలననీ... ఇక్కడికి రాకపోకలు సాగిస్తున్నాడు. అడపా తడపా వచ్చినప్పుడల్లా... అక్కయ్యని మధ్య పెట్టుకుని...బావగారి చెవికెక్కని హితబోధలు పడేసేదే చేసి చక్కాపోతున్నాడు. అవీ రామనాథం 'ఆపరేషన్లు'.

* * *

డాక్టరు రాజారావుకి ముగ్గురాడపిల్లల తరవాత ఇద్దరు మగ నలుసులు; పెద్దమ్మాయి వాసంతి కాలేజీ చదువు మహోజ్వలంగా సాగిస్తున్నది. తక్కిన పిల్లలు కాన్వెంట్ స్కూల్లో, కిన్డర్ గార్టెన్లో ఖరీదైన విద్యలే కట్టుబాటుగా నేరుస్తున్నారు. మళ్లీ అందరికీ ట్యూటోరియల్ కాలేజీలలోనూ ఇంటి దగ్గరా... ట్యూషన్లు ప్రత్యేకించి ఉండనే ఉన్నాయి.

ప్రస్తుతం మూడు పువ్వులూ అరుకాయలుగానే ఉంది డా.రాజారావుగారి పని.

కాని పెద్ద పిల్ల పెద్ద చదువులు చదువుతున్నదన్న ఎక్టరీలో ... ఆమెకీ పెద్ద వయస్సు... అంటే పెళ్లి వయస్సు దగ్గర పడుతున్న వయనం అడుగున పడిపోతోంది. గృహలక్ష్మి అయ్యే ముందు ధనలక్ష్మి కూడా ఆమె వెనకాల రెండడుగులు వేస్తేనేగాని ఏ గృహ ద్వారాలూ తెరుచుకోవన్న చేదునిజం.... ఆకాశ మీద విమానయానం చేస్తున్న డాక్టరు గారి చూపు కింకా అందలేదు. ఆయన మహానుభావుడు! ఈ నేలమీద రేగే దుమ్ముకీ ధూళికీ అతీతుడు!!

‘అయితే, బ్యాంకులో నిలవేమాత్రముంది అక్కయ్యా?’ అని అడిగాడొకనాడు రామనాథం. పకాలుమన్నది రాజేశ్వరమ్మ.

‘హయ్యో రాత... ‘బ్యాంకు బాలెన్స్’కా నాయనా, కదిలే జీవనది లాంటిదిరా మా యిల్లు, నీళ్లు నిలవుంటే పాకుడుపట్టి పసరెక్కోపోదా?’ అన్నది.

‘మరి రేపు పిల్ల కాయలు పెళ్లికున్నారు, బావగారి పామేదాకి తగ్గట్టు రాముని గోపిని పెద్ద చదువులు చదివించాలి. ఎన్నెన్ని బరువు బాధ్యతలు ముందున్నయ్యో తెలుసునా? రోజులన్నీ ఒక్కలా వుండేనా?’

‘దీపముండగానే ఇల్లు చక్కబెట్టుకోవాలి.... నూనె లేని ప్రమిదలో వత్తి చరచరా కాలిపోతుంది మరి, దప్పిగొనక ముందే తవ్వాలి బావి, కళ్లున్నప్పుడే కాటుక పెట్టుకోవాలి, అవిపోయిం తరవాత సూర్య నమస్కారాలు చేదామంటే కాదు. కాలానికి రుతువులు మారినట్టే మనిషి అయిశ్వర్యానికీ అదృష్టానికీ ఆటాపోటా వుంటుంది. ‘రూకలేని వాడు పోకచెయ్యడు’. అని హితం చెప్పాడు రామనాథం.

‘ఏమి చెయ్యను తమ్ముడా? నిజానికి నమ్ము నమ్మకపో... మీ బావగారిది కన్ను చెదిరే సంపాదననుకో... కాని ఏమి లాభం? ఒక్కపైసా వెనకేసిందికి లేదు. ఎడారిలో తుపాను వస్తేనేంగాక, ... ఎక్కడి దక్కడ ఇంకిపోతున్నదనుకో’ అని తుంచేసింది రాజేశ్వరమ్మ.

ఇకపోతే ఎవరికైనా సంపాదనకి కొన్ని పక్కదార్లుంటయ్యని తెలియనే తెలియదాయనకి.

అక్కడికీ, సత్యన్నారాయణ వ్రతమని ఒకసారీ... మేడమీద హాలు వేసినప్పుడు గృహ ప్రవేశమని పేరుపెట్టి ఇంకొక తూరీ, డాక్టరు బావని పీటమీద కూచోబెట్టి, చదివింపులంటూ ఒక తతంగం నడిపి, పదిహేను పదహారువేలు రాబట్టి బ్యాంకులో వేయించాడు రామనాథం. డాక్టరికి ఇలాంటి పక్కవాటు సంపాదన లంటే చికాకు. చిన్న చిన్న రోగాలొచ్చి వైద్యం చేసినప్పుడు... మొహమాటాలకి పోయి వోదులుకున్న చిల్లరమల్లర కేసులన్నీ ఇలాంటి శుభసమయాలలో కూడా దీసుకోవచ్చును బావా అంటే మొహం చిట్టిస్తాడు; ఇందులో బలవంతాన గుంజుకున్నదేముందీ?

అడ్డమైన వాళ్లు ‘మెడికల్ సర్టిఫికెట్లు’ ‘ఫిజికల్ ఫిట్నెస్ సర్టిఫికెట్లు’ తేరగా రాయించుకుపోతున్నారు డాక్టరుగారి దగ్గరనించీ. ‘సర్టిఫికెట్లు’ కింతా అని ‘చార్జీ’ చెయ్యవయ్యా అంటే, ‘ఎరిగున్నవాడు - ఎలా అడగనూ?’ అంటాడు; ఎరగనివాడి దగ్గర మహా నిక్కచ్చిగా వసూలు చేసినట్టు!

ధనాశ అంటూ లేకపోయింతరవాత సంసారి అన్నవాడు ఎట్లా కొరగానివాడై పోతాడో వెయ్యివిధాల చిలవలు పలవలుగా వర్ణించి చెప్పాడు రామనాథం. వింటేనా?

ఇట్లా కాదని ‘యక్స్-రే క్లినిక్కు’ ఒకటి పెట్టించాడు డాక్టరిచాత. డాక్టరుచేత పదకొండణాల

వాటాలు కొనిపించాడు. తతిమ్మా వాటాలు చిల్లరమల్లరగా 'టవున్లో' ఇతర డాక్టర్లు సర్దుకున్నారు..వూళ్లో యక్స్-రే క్లినిక్కుంటూ వొకటి లేదు. లాభసాటిగా వుండచ్చు.

* * *

'రండి రండి... బహు కాలదర్శనం' చిరునవ్వుతో ఆహ్వానించాడు. డా. రాజారావు. కూచున్నారు కోటిలింగంగారు.

'బత్తిగా నల్లపూసయిపోయినారే?' అని ఇష్టంగా నవ్వాడు డాక్టరు.

'ఏదో ఈ మధ్య వొంట్లో కాస్త ఆరోగ్యంగా వుంటోందండి' అని నసిగాడు కోటిలింగం హాస్యంగా.

'అంటే ఏదో రోగం వస్తేనేగాని నాకు కనపడరన్నమాట' పకాలుమన్నాడు డాక్టరు.

'అంతే గదండీ; రుగ్మత లేనప్పుడు గూడా డాక్టరుగారి టయిము తినేందుకు వస్తే లేని రోగాలు సయితం గుర్తుకి రావచ్చు!'

ఇద్దరూ కలివిడిగా నవ్వుకున్నారు.

కోటిలింగంగారు మోతుబరి అసామీ. టవున్లో పెద్ద 'బిజినెస్ మేగ్నెట్'. డాక్టరికి ఆయనకి దోస్తీ.

'వారం రోజుల నించీ అప్పుడప్పుడు సాయంత్రంవేళ ఉష్ణం తగుల్తోంది... అన్న హితవు లేదు... నోరు అరుచిగా వుంటోంది. వల్లమాలిన నీరసం' వచ్చినపని వివరంగా చెప్పుతున్నాడు కోటిలింగం.

కొంపవుండర్ని 'బెంపరేచరు' చూడమన్నాడు డాక్టరు.

స్టైతస్కోపుతో ఛాతీ పరిక్షించాడు. ఊపిరి తిత్తులలో గురగుర ఏమీ లేదు. పెన్సిలిన్ అయిదు డోసులిస్తే సరిపోతుంది.

ఆలోచించాడు డాక్టరు. ఎందుకైనా మంచిది. యక్స్-రే ఫోటో తీయించుకురమ్మన మని రెక్విజిషనిస్తేనో? చీటీ వ్రాసి ఫోటో తీసుకొచ్చి చూపమన్నాడు. 'యక్స్-రే క్లినిక్కు'కి అనుబంధంగా లేబరేటరీ కూడా వోపెన్ చేశారు. కళ్ళి నీరుడూ రక్తమూ కూడా పరిక్షకి పెట్టాడు.

కోటిలింగానికి గుండె గుభిల్లుమంది. కొంప మునుగుతోందా ఏమిటి చెప్పా? నిలువుగుడ్డు పడిపోయి నిల్చుండిపోయాడు ఆమట్టు.

'మరేం ఫరవాలేదు... ఆందోళనకి ఆస్కారం లేదనుకోండి. అయినా అనుమానం నివృత్తి చేసుకున్నది రైటుకదా' అని పంపేశాడు డాక్టరు.

కోటిలింగం ట్రీట్మెంటు వారం రోజులు నడిచింది.

మధ్యలో ఒకసారీ... అఖర్న మరోసారీ ఫోటోతోసహా పరిక్షలన్నీ యధావిధిగా జరిగినై. పరిక్షలు దేనికిదానికి 'లేబరేటరీలోనూ' 'యక్స్-రే క్లినిక్కు' లోనూ వేరువేరుగా చార్జీలు చెల్లించి పరిక్ష ఫలితం ఎప్పటికప్పుడు డాక్టరు చేతిలో పెడుతున్నాడు కోటిలింగం.

అఖర్ని సెలవు తీసుకొంటూ ఏదో ఫీజు చేతిలో పెట్టాడు. నోట్లు పంట్లాం జేబులోకి తోసేశాడు డా.రాజారావు.

రాత్రి 'నైట్ క్లీన్' విరగబూసిందేమో సువాసలు చెరిగి పోస్తోంది! చందమామ తెల్లనిమబ్బుల్లో దూరి దోబూచు లాడుతోంది. పెద్దమ్మాయి వాసంతికి పరిక్షలు దగ్గరపడినై గావును పుస్తకాలు ముందేసుకుని... గదిలో టేబిలు 'లైటు' ముందు కూచుని.... తుమ్మెద ఝంకారం చేస్తున్నట్టు... పారాలేవో గొణగొణ కంఠస్తం చేస్తోంది.

డాక్టరి కెంతకీ నిద్ర పట్టలేదు. ఎప్పుడూ ఆదమరచి నిద్రపోయే అలవాటాయనకి. ఆలోచనలు గిరున తిరుగుతున్నాయి బుర్రలో. అందుకని నిద్రపట్టటం లేదా, లేక, నిద్రపట్టక ఆలోచనలు చెలరేగు తున్నాయా? తను గాడితప్పి మామూలుకి భిన్నంగా నడిచాడావేళ. అదీ. తపన!

కోటిలింగానికి మామూలు జ్వరమేను; దానికి వాడింది మామూలు పెన్సిలిన్ డ్రగ్గేను.

ఇంకో పేషెంటయితే అసలు 'ఫీజే' అఖ్యర్లేదనేవాడు డా.రాజారావు.

కోటిలింగం దగ్గర ఈ చిన్న సాదా జ్వరానికి ఇంతఫీజు తీసుకున్నందుకు గుండె పీకుతోందా? ఇంత ఇమ్మనీ అంత ఇమ్మనీ తను దేవిరించాడా? అదేం లేదే.

ఇకపోతే, కోటిలింగం సన్నకారు మనిషేమీ కాదు. అతనికెంత అస్తివున్నదో అతనికే తెలీదు, ఆ మాటకొస్తే... దానికి ఎన్ని అంకెలు కూడాలి, ఎన్ని 'బిల్లింగులి'కి విలవకట్టాలి - ఎన్ని 'ఫ్యాక్టరీల' లో 'షేర్లు' గుణించాలి? అతను చేస్తున్న దానధర్మాలా కోకొల్లలు! రాముడి పెళ్లనీ, దేముడి యజ్ఞమనీ, కామాక్షి సప్తాహమనీ... తలా ఒకరూ వచ్చి... ఎప్పుడూ ఏదో దండుకొని పోతోవుంటారాయన దగ్గర్నించీ. ఆయన 'బిజినెస్సు' ఉచ్చదశలో వుండగా చూచి, 'నీ గురుడు ఏకాదశమందున్నా' డని జాతకం చెప్పి... ఏవేపునయినా సందర్భం కలిసిరాక కాస్త దిగాలుగా వున్నప్పుడు పసిగట్టి.... గ్రహదోష నివారణకని పరిహారాలు సూచించి... అతని దగ్గర వందలు వందలు దానాలూ దక్షిణలూ పట్టుకుపోయిన జ్యోతిష్కులూ సిద్ధాంతులూ తొక్కితే లేస్తారు చుట్టుపక్కల. అతని దగ్గర నించీ 'ఫీజు' దండిగా గుంజితేనేం? మూడు 'యక్స్-రే ఫోటోలు' తీయిస్తేనేం తీపరమా? విషజ్వరం కాదన్న సందేహం నివృత్తి చేసుకుందుకు 'ఫోటోలు' తీయించాలిసోచ్చింది తనూ. అందులో తప్పేముంది? అది మామూలు జ్వరమేను అని వొక నిర్ధారణ కొచ్చేందుకు తన డిగ్రీ తన విజ్ఞానమూ, తన అనుభవమూ అక్కర కొచ్చినయ్యా లేదా? వాటి విలువ ఇరవయ్యంటే ఇరవై, నలభైయ్యంటే నలభై, ఖచ్చితంగా రోగనిదానం చేసి మరీ 'ట్రీట్ మెంట్' కి దిగాలిగదాతను? అదితప్పా? ఫోటోలు చూచింతరవాత... కళ్లి పరిక్షకి పట్టిన తదుపరి... ఇది క్షయకాదనీ... మామూలు జ్వరమేనని... ఒక నిర్ధారణకి వచ్చాడు గాబట్టి సరిపోయింది. లేకపోతే... అది 'మలేరియా' అని కొన్నాళ్లు... టైఫాయిడ్ ని కొన్నాళ్లు, బిళ్లలూ ఇంజక్షన్లు, వాడి వాడి... అది కొసకి ఏ విష జ్వరమోనని తేలినాక... అప్పటికే అది తన చెయి దాటిపోతే... తను కక్కుర్తిగా వైద్యం చేస్తున్నట్టు లెక్కకి రాదా? అంతరాత్య ఏదో గోలచేస్తోంది తప్ప, తను చేసిన అపరాధమేమున్నది ఇందులో? భయంకరమైన వ్యాధిలక్షణాలేవో పొడ చూపినట్టూ, డాక్టరు చక్రమడ్డేసి నట్టూ, అతగాడు 'ఫీల'యి తనకి ఫీజు కాస్త ఎక్కువగా ముట్టజెబితే తన మోసమేమున్నదనీ ఈ ప్రశ్నలన్నీ లోపల్నించీ పరంపరగా దూసుకొచ్చి నిలబడుతుంటే, తాపీగా సమాధానాలు చెప్పుకొంటో పోతున్నాడు డాక్టరు.

ఆ తర్వాత ఫోటోలు తీయించుకు రమ్మనమని చాలా మందికి 'రెక్విజిషన్లు' వ్రాసి

బెత్తాయించాడు డాక్టరు. వాళ్లల్లో కలవాళ్లున్నారు, లేనివాళ్లున్నారు, కాని తనేం చెయ్యగలడు? అనుమానముంటేనే 'యక్స్-రే క్లినిక్కు' కి పొమ్మంటున్నాడు తను. తన 'డ్యూటీ' తను చెయ్యాలిగదా- ఆ.

ఇంతాజేసి ఫోటోలు తీయించుకు రమ్మని డా.రాజారావు పంపిన రోగుల సంఖ్య బహుస్వల్పం. తతిమ్మా డాక్టర్లు పంపిన కేసులు కోకొల్లలు. పదకొండణల వాటాదారు కాబట్టి 'క్లినిక్కు' కి వచ్చిన లాభాలు పంపిణీకి వచ్చేసరికి హెచ్చుభాగం డా.రాజారావు పరమవుతున్నాయి. దానితో డాక్టర్లకి కాస్త కంటగింపుగానే వుంది. ఒకసారి రామనాథం గుణేశాడు కూడాను అట్లాగని. రాజారావుకి తట్టుగాలి వచ్చింది. ఈ రామనాథానికి ఇంట్లో మెల్లిమెల్లిగా పెత్తనం చేజిక్కుతోంది. ఇతగాడు ఒకరవ్వ కాల్పమంటే వొళ్లంతా వాతలు పెట్టేలా వున్నాడు. అయినదానికీ కానిదానికీ 'ఫోటో'లకి 'రిక్విజిషన్లు' బరికెయ్యమని ఇతని సలహానా? అక్కడికీ తను యధాశక్తిగా 'క్లినిక్కు' కి పని జెబుతోనే వచ్చాడు అంతరాత్మ నోరునొక్కి.

ఈ వాదోపవాదాలన్నీ ఎందుకు బయల్పడినయ్యో డా.రాజారావు కర్థం కాలేదు. ఎవరడిగారనీ తనని? ఫోటోలు తీయించుకు రమ్మనమని 'అడ్డమైనవాళ్ళనీ ఎందుకు తరుముతున్నావూ?' అని ఎవరునిగ్గ దీశారూ తనని? ఆ మాటకొస్తే తను జాస్తీగా ఫోటోలు పట్రమ్మని సాగించిన తరహాతనే తనకెక్కువ పేరొచ్చింది; ఏదో ముంచుకొస్తుంటే అనకట్ట వేసినట్టా ... మహా జాగర్తగా డ్రీట్మెంటు చేస్తున్నట్టా... కర్ణాకర్ణిగా మ్రోగుతున్నది కూడాను చుట్టుపక్కల.

అంతవరదాకా ఎందుకూ? కోటిలింగానికి ఎంత తృప్తిగా వున్నదనీ తను మూడు ఫోటోలు తీయించినందుకు!

నిశ్చింతగా కన్నుమూసుకున్నాడు డాక్టరు. గాఢంగా నిద్ర పట్టేసింది.

డాక్టరికే తెలియదు; మనస్సు మహా చెడ్డది; తనకిష్టమయిన పని ఏదిగానీ, అది సజావయిందనీ, సబవయిందనీ, దాఖలాలతో సహా మనముందుంచి వొప్పిస్తుంది. అందాకా ఎందుకూ? ఒక దొంగనీ ఒక హంతకుణ్ణి నిలబెట్టి పలికిస్తామా... ఆ దొంగతనమూ, ఆహత్యా సక్రమమైనవేనూ అని, సహేతుకంగా, యుక్తి యుక్తంగా కాదనేందుకు వీలులేకుండా నిరూపణ చెయ్యగలడు.

* * *

'మీ తమ్ములంగారు సంచార మంత్రిత్యశాఖ నిర్వహిస్తో... ఏలూరు రోడ్డు సర్వేచేస్తో కాలక్షేపం చేసే బదులు... ఏదయినా వుద్యోగమొకటి సంపాదించుకుని రాచరికాలు వెలిగించగూడదూ?' అన్నాడు డాక్టరు వంకాయి కూరలో బఠానీలు రుచి చూస్తో.

'డైనింగ్ హాలు'లో 'టేబిల్ మీల్స్' తీసుకుంటున్నారు డాక్టరు దంపతులిద్దరూ.

'వెన్న చేతులో బెట్టుకొని నేతి కేడ్చినట్టుంది. చెట్టంత బావగారుండగా మా తమ్ముడికేం కొదవ? ఏదో వొకదారి చూపండిమరి' అని పింగాణి ప్లేటులోకి 'క్యాబేజీ సూప్' వొంపింది రాజేశ్వరమ్మ.

'నేనా? ఆయనగారికా? ఉద్యోగ ప్రదానమా?' అన్నాడు డాక్టరు బిత్తరపోయి.

'రాత్రి అదే అనుకున్నాము'. అన్నది రాజేశ్వరమ్మ ముక్తసరిగా.

'ఏమని?' ప్లేట్లో స్పూను అట్లాగే వుంచి భార్యారత్నం వంక ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు డాక్టరు.

‘మీరు ‘ప్రిన్ క్రయిబ్’ చేస్తున్న మందులే వేనకు వేలు ఖరీదుంటయ్యట. ఒక ‘మెడికల్ స్టోర్సు’ పెడితేనో? తమ్ముడు ‘మేనేజిమెంటు’ చేస్తాడు ఆలోచించండి?’

‘ఫ్లేట్లో స్నూను’ మళ్ళీ పనిచెయ్యడం ప్రారంభించింది.

‘అలా చెప్పు’ ఏదో ‘స్కీము’ ముందే తయారై వున్నదన్నమాట. నేను ‘మెడికల్ స్టోర్సు’ పెట్టి... నా దగ్గరికి వచ్చిన ‘పేషెంట్లందరినీ నా ‘స్టోర్సు’ లోకి వెళ్లి అవుషధాలు కొనుక్కురమ్మనమని తరిమితే... ఈ టవున్లో డాక్టరుగా నా పరపతేముంటుంది హనూ?’

‘అబ్బ - మీ పేరు మీదుగా ఎందుకుంటుందండీ స్టోర్సు? మా తమ్ముడు పేరనే తెరవచ్చును. పేరు వాడిదీ లాభాలు మీవి? ఇంతని జీతమివ్వండి వాడికి చాలు.’

డాక్టరు ఆలోచించాడు.

ఈ మధ్య ‘క్లినిక్కు’ మీద అప్పుడు కొంత అప్పుడు కొంత పైకం వెనకేసుకునే అలవాట్లు మెల్లిమెల్లిగా వంటబట్టించుకుంటున్నాడేమో, ‘బ్యాంకు పాస్ బుక్కు’ అడపాతడపా చూచుకొంటున్నాడు రాజారావు. అయిదువేల పై చిలుకు నిలవ తేలిసప్పుడు, ఆరువేల అంకెమీదకీ, ఏడువేలదాకా పూడిన తరవాత, ఏడు దుశ్శబ్ద మనిపించి, ఎనిమిదివేల సంఖ్య మీదకే చూపు సాగారుతోంది.

‘మరి దానికెంత పెట్టుబడి గావాలన్నీ ఏమిటో?’ మొగ్గే మందు కాస్తేపు నీళ్లు నమిలాడు డాక్టరు.

‘ఆ మాత్రం మనదగ్గర లేకపోలేదు లెండి. తాడూ బొంగరం లేకుండా దిగుతామా?’ కార్యేషు మంత్రి అనిపించుకొన్నది రాజేశ్వరమ్మ.

‘సరే కానిమ్మను’ ‘వాష్ బేసిన్’లో చెయ్యికడుక్కుని ‘న్యూప్ కిన్’ తో మూతి తుడుచుకుని క్రిందికి దిగిపోయాడు డాక్టరు.

ఒక నమ్మకముంది డాక్టరికి. రామనాథం ఏ వ్యాపారం చేయించినా దిగమింగుడు వ్యవహారాలకి మాత్రం దిగడు.

ఇన్నాళ్లు డాక్టరుగా ఉన్నతంగా బ్రతికాడు తను. ఇప్పుడు మెడికల్ స్టోర్సు పెడితే తప్పేముంది? తను మీన మేషాలు లెక్కబెడుతున్నాడు గాని... తెలివిగల వాళ్లు వ్యాపారం చేసే లక్షలు పోగేసుకోవడం లేదూ? ఆ మాటకొస్తే వ్యాపారం కాని దేమున్నది? ఇరవైవేలు ఖర్చుపెట్టి ‘యం.బి.’ చదివి, ‘స్టైతస్కోపు’ మెళ్లీ వేసుకుని, నాలుగు రూపాయల మందు వాడి, నలభై రూపాయలు ‘ఫీజు’ రాబట్టుకోవడం వ్యాపారం కాదాయేం? వేషమెంత మార్చినా, విద్యలెన్ని నేర్చినా వ్యాపారం కాని వ్యాపారాలెన్ని మనచుట్టూతా నడుస్తున్నయ్యనీ! గల్లా పెట్టి, చిఠా అవర్ణాలూ లేకుంటే సరిపోయిందీ?’

ఈ తర్కంతో డాక్టరుగారి అంతరాత్మ నోరు మూసుకుంది.

‘వులెన్ పాంటు’ ‘వోపెన్ షర్టు’ మీదకి ‘టకప్’ చేసుకుని టక టక మెట్లు దిగి పోయాడు డా.రాజారావు.

‘సంజివినీ మెడికల్ స్టోర్సు’ వెలిశింది. రామనాథం రొట్టె నేతిలో పడింది.

డా.రాజారావుకి దానితో ఏమీ సంబంధం లేనట్టు లెక్క. ‘డ్రగ్ స్టోర్ లైసెన్సు’ నార్కెటిక్ డ్రగ్గులికి ‘ఎక్సైజ్ పర్మిట్టు’ అన్నీ రామనాథం పేరునే ఉన్నాయి.

మెడికల్ స్టోర్సులో అమ్మకాలు జ్యోజ్యల్యమానంగా సాగుతున్నాయి. కొత్త నీటికి చేప

ఎదురెక్కినట్టు చకచక అమ్మకాలు సాగిస్తున్నాడు రామనాథం. మొదటిసారి వెయ్యి, రెండోసారి మూడువేలు... అలా అలా పెరిగిపోయినయ్యి అమ్మకాలు.

అంతవరకూ డాక్టరు రాజారావు 'మెడికల్ రిప్రజంటేటివు' లిచ్చిన సాంపుల్ ప్యాకెట్లలోనించీ, బిళ్లలుగానీ, 'వయాల్స్' గాని, 'యాంపుల్స్' గానీ వచ్చిన పేషెంట్లకి విచ్చలవిడిగా ఖర్చు పెట్టే రివాజు. 'స్టోర్సు' పెట్టింది లగాయతూ, ఏ 'క్లయింట్లు' వచ్చినా ఫలాని 'డ్రగ్స్' తెచ్చుకోమని 'ప్రిస్క్రిప్షన్' వ్రాసివ్వడం సాగించాడు. వాళ్లు పక్కన 'సంజీవినీ మెడికల్ స్టోర్సు'లో నించీ కొని తెచ్చుకున్న తరవాత... అవి ఎలా వాడలో తబిశీలుగా చెప్పి బెడద వదలించుకుంటున్నాడు. దానితో డాక్టరు 'ఫీజు' ఎగవేసింది చాలక, దర్జాగా అవుషధాలు సమేతూ బేవారుగా పట్టుకుపోయే ఘరానా మనుషుల తాకిడి కాస్త తగ్గింది.

'పేషెంట్ల' కి కూడా తృప్తిగానే వున్నదీ పద్ధతి.

ఎప్పుడైనా ఏ సన్నకారు 'పేషెంట్లు' కేనా అసుపత్రి మందిచ్చి పంపుదామని చూచినా, 'మెడికల్ సాంపుల్స్' బీరువలో బొత్తిగా కనిపించడంలేదు డాక్టరికి.

డా.రాజారావుకి చట్టన స్ఫురించింది. రామనాథం ఆశాపాతకుడు. అసుపత్రిలో వున్న 'సాంపుల్స్' కూడా 'స్టోర్సు' కి పట్టించేస్తున్నాడేమో దారుణంగా. అవి అమ్మకూడదు నిజానికి. ఆ ప్యాకెట్ల మీద, ఇది 'డాక్టరికిచ్చిన నమూనా - అమ్మకానికి కాదు' అని యింగ్లీషులో అచ్చుగొట్టి వుంటుంది కూడాను.

'సాంపుల్స్ ఏమవుతున్నాయా?' అని కాంపవుండర్ని అడుగుదా మనుకున్నాడు. కాని ఎందుకో అడగలేదు, అడిగినట్టయినా, రామనాథం మోసుకుపోతున్నాడని బయటపెట్టక మానడు. ఆ పైన రామనాథాన్ని నిలెయ్యాలిశి వస్తుంది. తరవాత నడిచే తంతు చాలా చికాకుతో కూడుకున్న వ్యవహారం. రామనాథ మంటే డాక్టరుకి ఒక విధంగా అసహ్యమూ కాస్త భయం కూడాను. మెదలకుండా వూరుకున్నాడు.

తరవాతనిపించింది, సాంపుల్స్ ముక్కుకోవడం తనకీ యిష్టమేనా కొంపతీసి?

ప్రాక్టీసు యధావిధిగా సాగిపోతూనే వుంది. చెదురుగా వస్తున్న పదులూ వందలూ ఇంటి వాడకానికని యెప్పటికప్పుడు ఖర్చయిపోతూనే వున్నాయి మామూలు ధోరణిగా. 'ఎక్స్-రే క్లినిక్కు' మీదా, మెడికల్ స్టోర్సు మీదా వస్తున్న లాభాలు వేలమీద వుంటున్నాయి. అది రాగానే చేజిక్కించుకుని చెదిరిపోకుండా 'బ్యాంక్ ఎక్స్-చేంజ్' కెక్కించి జాగ్రత్త పడుతోంది రాజేశ్వరమ్మ.

* * *

ఆ మధ్య ఒకసారి 'ఎక్స్-చేంజ్' తిరగెయ్యడంలో అందులో చూపిన లాభం కన్న ఎక్కువ మొత్తం తనకు ముడుతున్నదని గమనించాడు డాక్టరు. ఎక్కువ ఎలా ముట్టజెబుతున్నా డబ్బా? చిత్రంగానే వుంది.

ఈ మెడికల్ స్టోర్సు పెట్టిన తరువాత రామనాథాన్ని చూడటమంటే కాస్త బెరుగ్గానే వుంది డాక్టరికి. ఎక్కడ ఏమురుగు కాలవలోకి దింపుతున్నాడో అన్న భయమే!

ఈలోగా ఒక వొడుదుడుకు వ్యవహారం బయట పడింది. ఒక 'హార్టు పేషెంట్లు' కి గుండె

నాపి కనిపిస్తే 'పెథిడిన్' తెచ్చుకొమ్మని 'ప్రిస్క్రిప్షన్' వ్రాసిచ్చాడు డాక్టరు. 'సంజీవినీ మెడికల్ స్టోర్సు' నించీ మూడు రూపాయ లిచ్చి కొనుక్కు తెచ్చుకొన్నాడు. అది కంట్రోలయిన డ్రగ్గు. ముప్పావలాకన్న యెక్కువమ్మగూడదు. రామనాథం... వీడి కక్కుర్తిమండ... తనకి తెలీకుండా అవుషధాలు 'బ్లాక్' లో అమ్ముతున్నాడా కొంపదీసి? దినం మంచిదని తెల్లవార్లు దొంగలించినట్టుంది! అవలక్షణం గలవాడికి అక్షింతలు వేస్తే, నెత్తిమీద నించీ తన నోట్లో వేసుకున్నట్టున్నాట్ట !! మొన్న 'స్టోర్సు' లో ఒక బేడ వాటా తీసుకోమన్నాడతన్ని. అప్పటినించీ పుట్టిందా ఈ బుద్ధి!

తళుక్కున మెరిసింది, నిన్న ఎక్కవుంట్లు చూస్తుండగా తన కొచ్చిన ధర్మసందేహం.... ఏదీ?... పద్దులేని లాభాలు తనకెలా దఖలు పడుతున్నయ్యా అన్న మీమాంస... ఇప్పుడు తీరిపోయింది.

రవుతు మెత్తనైతే గుర్రం మూడుకాళ్లతో నడుస్తుందిట. రామానాథాన్ని చివాట్లు వెయ్యాలి. ఈసారి బాగానే కోపం వచ్చింది డాక్టర్కి. ఇట్లాంటి నకిలీ వ్యవహారమంటే తనకి కంపర మెత్తుతుంది.

దూకుడుగా మెల్లెక్కి రాజేశ్వరమ్మ మీద విరుచుకుపడ్డాడు.

అంతా వింది రాజేశ్వరమ్మ. 'మెడికల్ స్టోర్సు' పెడితే లక్షణంగా డబ్బు చేసుకోవచ్చును అనుకున్నదామె. అంతే. అందులో తప్పేముంది? కాని వక్రమార్గాన ఆర్జించుకోవాలన్న కక్కుర్తి ఆమెకే కోశాన లేదు. తమ్ముడెందుకిలా అడుగడుగునా పెనిమిటి కిష్టంలేని అడ్డదార్లు తొక్కుతున్నాడో అర్థంకాలేదామెకి.

డాక్టరు తొందరపడ దలుచుకోలేదు. ఇంతకీ... బ్లాక్లో మందులమ్మి కురదలా జేబులో వేసుకుంటున్నాడా అంటే అదేంలేదు. అదంతా డాక్టరికే ముట్టజెబుతున్నాడు.

ఆ దుస్సంకల్పమే వుంటే డాక్టరుకి తెలీకుండానే, చీకటి బజార్లో అవుషధాలమ్ముకుని, లెక్కలలో కంట్రోలు రేటుకే అమ్మినట్టుచూపి అదనపు పైకం చల్లగా గుటకాయి స్వాహా చెయ్యవచ్చును గదా బావమరిది? దొంగతనంలో మళ్లీ కొంత నీతీ నిజాయితీ! ఇతగాడికి తనకేదో అయిశ్వర్యం తవ్వితలకెత్తుదామని తాపత్రయం దేనికీ? ఆ తపన మీద అప్రాచ్యపు పనులికి దిగి, తన పరువూ ప్రతిష్ఠా గంగలో కలపటం దేనికీ?

డాక్టరుకి అనుభవం లేదుగాని, కొందరికి అడ్డకోలుగా డబ్బు వొల్లడమంటే మహా సరదా. అట్లాంటి అవకాశాలు జారవిడుచుకున్నప్పుడల్లా పశ్చాత్తాపంతో కుమిలిపోతారు. ఫస్టుతారీఖున టంచన్గా వచ్చే జీతపురాళ్లు మట్టి మశానమూ, బేబిలుకిందనించీ అంది పుచ్చుకునే పదిరూపాయిల నోటు బెల్లంముక్క, మార్కెట్లో కొని సంచిలో వేసుకునే మామిడికాయ వెల ఒక అణా, కోరడి పక్కనే పోతోపోతో... తోటమాలీ కన్నుగప్పి కోసుకున్న మామిడిపిందె ఖరీదు ఒక రూపాయి. దాని రుచి చెప్పడానికి వీలులేదు!

'ఆ పాపపు సొమ్మేదో నువ్వే తీసుకో'. అని రామనాథం మొహాన్ని కొడదామనుకున్నాడు డాక్టరు. కాని -

'నేను ముదలకిస్తాలెండి.... మీ రూరుకోండి.... నలుగురూ చేస్తున్నపనే గావును గోల! అంచాత 'బ్లాక్'లో మందులమ్మడమనేది మీ రనుకున్నంత మహాపరాధం కాదనుకుంటున్నాడేమో

తమ్ముడు. గోరంత వుంటే కొండంత చేస్తున్నారు మీరు మరీన్ను' అని సాగతీసింది రాజేశ్వరమ్మ.
డాక్టరు చల్లబడ్డాడు.

రాత్రి భోజనాల దగ్గర కూచున్న తరవాత ఆయనకోపం పూరాగా కాకపోయినా చాలాభాగం దిగజారింది. కాలీఫ్లవర్ పెరుగుపచ్చడి మహాపసందుగా కుదిరింది. ఒకటికి రెండుసార్లు మారు వడ్డించుకోవడంలో ముఖ్యాంశం అడుగున పడిపోయింది.

అఖర్న... ఎట్లాగయితేనేం... తెగించి.... మందలింపుగా -

'రామనాథం - డ్రగ్గులు 'బ్లాక్' చేసేవున్నీ - ముఖ్యంగా 'కంట్రోల'యిన 'పెథిడిన్, మార్పియా' లాంటివి. అమట్టు నలుగురి నోళ్లలోనూ పడినట్టయినా... అదుగో అడ్రగ్గిన్స్పెక్టరు పాణిగ్రాహి చండశాసనుడు. మనస్టోర్సు 'బ్లాక్లిస్టు' లో పెట్టినా పెట్టవచ్చు. అంతేనా? స్టోర్సులాక్చేసి 'డ్రగ్లై సెన్స్' రద్దుకి పైకి వ్రాసి వ్రాసికూర్చాట్ చేసినా చేస్తాడు. ఏం చెప్పగలం? 'క్యాన్సిల్' చెయ్యనీ నాకు ఖాతరు లేదు, కాని ఎంత తలవంపులు! పేరు నీదైనా 'స్టోర్సు' నాదని ఎవరికి తెలియదా? వచ్చిన వాడు చచ్చినా పోదున్నీ, మంచి మనయిల్లు దాటదు, చెడుగన్నావూ వూరునాడూ మోగుతుంది. నేను జిల్లా 'మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్స్ యూనియన్'కి ప్రెసిడెంటుని కూడాను ఖర్చు. డాక్టర్లు వెలగబెట్టాలిసిన నీతీ నిజాయితీ గురించి 'లెక్కర్లు' దంచుతున్నాను. లేని డబ్బుకోసం ఉన్న పరువు జూదంలో కాస్తే రెండూ ఊడి చక్కాబోగలవు. సంతలంజని నమ్మి ఇంటి ఇల్లాలిని వొదులుకున్నట్టవుతుంది జాగ్రత్త' అనిసన్నసన్నగా హితబోధ చేస్తున్నట్టభినయించి, బేలగా నవ్వి తేల్చిపారేశాడు డాక్టరు.

ఈయనే మయినా వాసన పసిగట్టాడా యేం చెప్పా అనుకొంటో, పులుసులో ములక్కాడలు చీల్చాడు రామనాథం.

'అబ్బే - నేను అవుషధాలేవీ, రహస్యంగా అమ్మటం లేదుస్కండి' అని పాము చావకుండా కర్ర విరక్కుండా ముక్తసరిగా సమాధానమిచ్చి, మాట మార్చి, భోజనం ముగియగానే మామూలుగా కాస్తేపు పిచ్చాపాటీ వేసుకునే అలవాటుకి భిన్నంగా, అమట్టు, ఏదో అర్థంతుపని వున్నట్టు, కండవా భుజమ్మీద వేసుకుని, గబగబా మెట్లుదిగి బైటికి చక్కాబోయాడు రామనాథం.

రామనాథం అబద్ధం చెప్పలేదు. తెలివి తక్కువ నాగన్న సూటిగా అబద్ధం చెప్పి దొరికిపోతాడు. బుర్రలో గుంజున్న వాడు మాట మెలేస్తాడూ. 'రహస్యంగా నేనేమీ అమ్మటం లేదూ' అన్నాడు రామనాథం, అది అక్షరాలా నిజం. 'బ్లాక్'లో బహిరంగంగానే అమ్ముతున్నాడు మందులు. ఇంకా బ్లాక్ ఏమిటి నా మొహం! అంతా వైటే!! అదీ అతని 'ధియరీ'.

వెనక ఒకసారి చలమయ్యగారి పచారీ కొట్లో సారధ్యం వెలిగిస్తున్నప్పుడు, పంచదార చీకటిబజార్లో అమ్ముతున్నట్టు కేసాకటి వచ్చిపడింది. రామనాథం సాక్ష్యమివ్వాలి సొచ్చింది. అమట్టు బోనెక్కి అడ్డకోలుగా వాదించాడు. 'అమ్మేవాడు కొనేవాడూ ఉభయులికీ ఇష్టమై జరిగిన మార్పిడి నేరమెట్లా అవుతుందండీ?' అని అతని వాదం. అమట్టు బెంచీ కటూ ఇటూ నల్లకోట్లు వేసుకుని కంఠశోష పడుతున్న ప్లిడర్లిద్దరూ తెల్ల మొహాలు వేశారట!

మేడమీద పక్కవరండాలో క్రోటన్ కుండీల మధ్య నడిచే ఇష్టాగోష్టిలో రామనాథం కొన్ని

ప్రమాదకరమైన సూత్రాలే ఏకరువుపెడుతూ వచ్చాడు. నేరమంటే ఒక వ్యక్తి వల్ల మరో వ్యక్తికి జరిగే అన్యాయం. 'కొనేవాడూ అమ్మేవాడూ లాలోచీ అయితే పట్టిచ్చేవాడెడీ?' అంటాడు.

ఇది మంచి సెబ్యురా అని స్పష్టంగా గీట్లు కొట్టుకొని కూచునే మనస్తత్వం డాక్టరిది. ఆ గీతలు అటూఇటూ కాస్త కదిలినయ్యా, విలవిలలాడిపోతాడు. ఒక్కొక్కసారి రామనాథం ఆ గీతలు సుప్తాగా చెరిపెయ్యడానికి జంకడు.

అసలు 'స్టోర్సు' తాలూకు పద్దులే రెండురకాల 'రిజిస్టర్ల'లో నమోదవుతున్నాయని డాక్టరికి తెలియదు. 'సేల్స్ టాక్స్ ఆఫీసరు' తణిఖికని దాఖలు చేసేవి ఒకసెట్టూ, నిఖార్సుగా ఎంత మిగులుతున్నదో తేల్చి చూపేది మరొకసెట్టూ వేరువేరు. 'లేకపోతే వ్యాపారం చేసి మిడికి నట్టే' అన్నాడొకసారి రామనాథం. అదీ రాజేశ్వరమ్మతో. డాక్టరుతో కాదు.

'సరేలే. ఈ వివరం బావకి తెలీ నీకు' అని సరిపెట్టేసిందామె. 'సూటిగా పోవాలెంటే నక్షత్రకుడెన్ని గుంటచిక్కులు పెట్టాడూ?' అని సత్యహరిశ్చంద్ర నాటక మొకసారి స్మరించుకున్నది కూడాను.

ఇంచుమించు వారాని కొకసారన్నా రిజిస్టర్లు తిరగేయడంతో ఏడ్రగ్గు ఎంత 'స్టాకు'లో వున్నదీ డాక్టరికి జ్ఞాపకముంటోనే వుంది. వైద్య పరిశోధనలు నానాటికీ ముందడుగు లేసుకొంటో పోతున్న యుగమాయెను; 'మెడికల్ జర్నల్స్' ఎప్పటికప్పుడు అధ్యయనం చేసుకొంటో కొత్త కొత్త వ్యాధులికి కొత్త కొత్త మందులు సరేసరి.... పాతరోగాలకే సరి కొత్తమందులు.... పటుత్వం గల మందులు..... వాడే అవసరం గుర్తించి... 'ప్రాక్టీసు' నడుపుకొంటో పోయే పద్ధతి డా. రాజారావుది. ఈ మధ్య ఆ ప్రిన్సిపుల్ కి భిన్నంగా గాడితప్పి నడుస్తోందాయన కలం. 'ప్రిస్క్రిప్షన్' చీటి వ్రాసేముందు.... 'సంజీవినీ మెడికల్ స్టోర్సు' లో అమ్ముడు పోకుండా నిలవున్న అవుషదాల తాలూకు జ్ఞాపకాలు..... అనుకోకుండా మెదుల్తున్నాయి డాక్టరు మెదట్లో! ఏ వ్యాధికే 'డ్రగ్గు' చక్కగా పనిచేస్తుంది? అన్నయోచనా స్రవంతికి అడ్డంగా, సంజీవినీ మెడికల్ స్టోర్సులో మురిగిపోతున్న మందుల ప్యాకేట్లూ.... పాతగిల్లి విడుదలకోరుతున్న యాంపుల్స్ నిలబడుతున్నాయి.

డాక్టరుకి మహా చికాకుగా వుంది. తన ఇంట్లో ఆసుపత్రికి..... బైట నడుస్తున్న మెడికల్ స్టోర్సుకి బాహ్యంగా సంబంధం లేకపోయినా... ఆ రెండు బాంధవ్యాలూ డాక్టరు మనసులో తప్పనిసరిగా... ఆయనకి తెలీనంతగా... పెనవేసుకు పోతున్నాయి క్రమక్రమేణా. ఇన్నాళ్లూ రోగిమీదా రోగిమీదా కేంద్రీకృతమవుతూ వచ్చిన శ్రద్ధాసక్తులు, ఈనాడు, అంతకు కొంత, 'యక్స్-రేక్లినిక్కు' కి పని కలిపించడమీదా, మెడికల్ స్టోర్సుని కూడగట్టుకుని రావడమీదా... ప్రసరించకుండా.... పల్చబడకుండా జాగ్రత్తపడటం డాక్టరుకి.... మానసికంగానే అనుకున్నా.... ఓ పట్టన సాధ్యం కావడం లేదు. సాధ్యం కాదు కూడాను. మనస్సు మహా క్లిష్టమైన యంత్రం. అందులో ఎన్ని స్వార్థాలు, ఎన్ని యుక్తులు, ఎన్ని జిత్తులు మారువేషం వేసుకుని పెత్తనం చెలాయిస్తాయనీ? అవసరమైనప్పుడది వాదికిందా ప్రతివాది క్రిందా విడిపోగలదు. అంతేనా - వాల్లిద్దరూ తలపట్లు పట్టుకుంటుంటే విడదీసి.... వాదోపవాదాలు సావధానంగా విని.... జాగ్రత్తగా తీర్పు లిస్తున్నట్టు అభినయించే జడ్జిగారిని గూడా సృష్టించి బెంచీమీదకి పంపుతుంది.

‘ఈ రామనాథం ఎన్ని బెడదలు తెచ్చిపెట్టాడు?’ అని డాక్టరు స్వగతంగా చీదరించుకున్నాడే గాని... అతగాడు తన చెవులు పట్టుకుని ఆడిస్తున్నాడని కావేషి పెంచుకుంటున్నాడేగాని.... రామనాథం గుప్పిట్లో ఇరుక్కుపోమ్మని తనని శాసించిదెవరుటా? మనిషి తన పతనానికి కారణాలు బాహ్యంగానే వెదుక్కుని చక్కా వూరుకుంటాడు. తనలో దాగుడు మూతలాడుతున్న దవర్చుల్యాల వంక ఛస్తే చూపు సారించడు. చిత్రం!

‘జిల్లా మెడికల్ కాన్ఫరెన్స్’ ‘ఎడ్రస్’ చెయ్యాలిశుండి ‘నోటు’ తయారు చేసుకున్నాడు డా.రాజారావు. ‘పెన్సిలిన్ ఇంజక్షన్లు’ ఇప్పుడు సర్వే సర్వత్రా వాడుతున్నారు డాక్టర్లు. కాని ‘ఇంజక్ష’ నివ్వగానే కొంతమంది రోగులు ‘షాక్’ వచ్చి గిరున తిరిగి పడిపోతున్నారు. అంచాత ఆ ‘ఇంజక్ష’ నిచ్చేముందు ‘పెన్సిలిన్’ రోగివంటికి పడుతుందా పడదా అని ఆరా చూచుకోవలిసాస్తోంది డాక్టర్లు. ఈ ‘పడక పోవడాన్ని’ ఎలర్జీ’ అంటున్నారు డాక్టర్లు. దానిమీద పరిశోధనలు జరగ్గా... ‘పెన్సిలిన్ ఆయింటుమెంటు’ తరుచు వాడే ‘పేషెంట్లు’ సర్వ సాధారణంగా ఈ ‘ఎలర్జీకి’ గురిఅవుతున్నారని తేలింది. ఆ ‘ఆయింటుమెంటు’ వాడకం నిషేధించాలిసిన అవసరమెంతేనా వుంది. ఆ పాయింటు ‘నోటులో’ వ్రాసుకున్నాడు డా.రాజారావు.

బయల్దేరేముందు ‘నోటు’ ఒకసారి తిరగెయ్యడంలో ఏమి స్ఫురణ కొచ్చిందో మరి, చట్టన ‘నోటు’ లో ఆభాగం కొట్టిపారేసి కాగితాలు పంట్లాంజేబులో కుక్కేసి ‘కాన్ఫరెన్సు’ కి వెళ్ళిపోయాడు.

‘కాన్ఫరెన్సుయిం’ తరవాత, సాయంత్రం ‘క్లబ్బు’లో ‘లాన్’ మీద కూర్చుని ‘గోల్డ్స్టాట్’ తాగుతూ తీరిగ్గా ఆలోచించుకున్నాడు. తనెందుకు ఆభాగం కొట్టేసినట్టు? ‘కాన్ఫరెన్సు’లో ఎందుకు ఆ విషయ మెత్తుకోలేదు తను? ప్రసక్తాను ప్రసక్తంగా పెన్సిలిన్ ఆయింటుమెంటు నిషేధించాలి అని తను ప్రచారం చేసుకొంటే పోతే.... ‘సంజీవినీ మెడికల్ స్టోర్సు’లో నిలవున్న ‘పెన్సిలిన్ ట్యూబు’లు అమ్ముడుకావన్న భయం లోపల పనిచేసిందా కొంపతీసి?

ఈ రామనాథం తన వ్యక్తిత్వాన్నే కలుషితం చేసి వదలిపెట్టి నట్టున్నాడు. ‘కీ’ యిచ్చి వొదిలినట్టు అతని కిష్టమొచ్చిన విన్యాసంలో తన వూహాపోహలు మెలితిరిగి పోతున్నాయి ఖర్క. తను పాపకూపంలో పడిపోతున్నాడా? ఇంతాజేసి ‘పెన్సిలిన్. ఎలర్జీ’ ని గురించిన పరిశోధన లప్పుడే ముగిసినట్టు లెక్కా? కొన్నాళ్ల యింతరవాత వెనక్కి తిరిగి ‘పెన్సిలిన్ ఆయింటుమెంటు’ లో దోషమేమీ లేదని తేలనూవచ్చును. ఎన్ని చూట్టంలేదూ? ‘రిసెర్చి’కి అంతే ముందీ? డాక్టరుగా తనుచేసిన ద్రోహ మేమున్నదీ ఇందులో?

తనవీపు తానే చరుచుకుని ఒక ‘గార్డినాల్’ మాత్ర వేసుకుని, ‘సీలింగ్ ఫాన్’ మీటనొక్కి, ‘వులెన్ రగ్గు’ మెడమీది కంటా లాక్కుని గాఢంగా నిద్రపోయాడు డాక్టరు.

* * *

అసుపత్రి ‘కన్సల్టేషన్ రూం’లో కూచున్నాడు డాక్టరు. ‘కాఫీ హోటల్’ సర్వరోకడు వచ్చాడు. రక్తహీనంగా బలహీనంగా వున్నాడు. వైన వైనాలుగా అతగాడు చెప్పింది విన్నాడు డాక్టరు.

మలపరీక్ష అయిన తరువాత కడుపులో పాములున్నాయని నిర్ధారణ కొచ్చాడు డాక్టరు.

‘పెప్పర్జిన్ సిట్రేట్ బిల్లు తెచ్చుకొమ్మని ‘ప్రిన్క్రిప్షన్’ వ్రాసిచ్చాడు. ‘సంజీవనీ స్టోర్సు’కి వెళ్లి దానికి బదులు ‘సాన్టానిన్’ తెచ్చుకున్నాడు పేషెంటు.

‘మీరు వ్రాసిచ్చింది లేదన్నారండి ఇదీ దానికితూగే మందేంట’ అన్నాడువాడు.

డాక్టరు ఆలోచించాడు. మొన్నమొన్ననే ‘పెప్పర్జిన్ సిట్రేట్ కన్సైన్ మెంట్’ కటి వచ్చినట్టు బాగా గుర్తు - ‘డిస్ట్రీబ్యూటరు’ ‘స్టోర్సు’ ముందు ‘డెలివరీ వాన్’ మీదనించీ పేకేజీ పెట్టెలు దింపుతుండగా ‘రవుండ్సు’లో తాను స్వయంగా చూశాడు కూడాను. అప్పుడే అయిపోయినయ్యా? అసంభవం. వాడి వ్యాధికి ‘సాన్టానిన్’ సయితం పనిచేస్తుంది. కాని, దరిమిలా.... దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా వచ్చింది... అంతకన్న రూఢిగా గుణ మివ్వగలదీ ‘పెప్పర్జిన్ సిట్రేట్’. రామనాథం తను వ్రాసిన మంది వ్యక్త ‘సాన్టానిన్’ ఎందుకిచ్చాడో లీలగా అర్థమయింది డాక్టరికి. ఆ ‘స్టాక్సు’ టయిముదాటి నిల్వలు పేరుకుంటున్నాయి గావున - ‘స్టోర్సు’లో.

ఆలోచన వొక కొలిక్కి రానేలేదు. ‘ఇంజక్షన్’ నిచ్చి ‘పేషెంటు’ని పంపేశాడు.

తరవాత తరవాత గుర్తుకొచ్చింది డాక్టరికి. ‘అల్బుమిన్’ దోషమున్న ‘పేషెంట్ల’కి ‘సాన్టానిన్’ పడదు. తను ‘ప్రిన్క్రిప్షన్’ చేసింది అది కాదు గదా అన్న భరోసామీద అతని నీరుడు పరిక్షకి పెట్టలేదు తను. దానా దీనారోగ మెంతకీ లొంగుబాటుకి రాలేదు. నాలుగు రోజులనుకున్నది ఇరవై రోజులు పట్టింది. ఆఖర్న తన ‘సాంపుల్స్’ లోనించీ ‘పెప్పర్జిన్ సిట్రేట్’ వాడిన తరవాతనే గుణం కనిపించింది. వాడికి ‘హోటల్ ప్రొప్రయిటరు’ ఇరవై రోజులు నాగా వ్రాశాడు పాపం. ‘నన్నేమి చెయ్యమంటావురా?’ అని నిష్కారంగా మొహం పెట్టాడుగాని, డాక్టరు లోలోపల విలవిల్లాడి పోయాడు. వంకర నడకలు నడిచే అలవాటు లేని వాడికి కాస్తంత క్రూరంగా పోవాలిసాస్తే ఎవరో గొంతు నులిమేస్తున్నట్టు గింగిరాలు తిరిగిపోతాడు! స్వయంకృతాపరాధానికి శిక్షగా వాడి దగ్గరనించీ దమ్మిడీ ఫీజు తీసుకోలే దక్కడికీనూ.

ఇలా వొకటేమిటి... బైఫాయిడోస్తే ‘బెట్రాసైక్లిన్ సిరప్’ తెచ్చా డొకపేషెంటు. అంతకన్న గుణమిచ్చేదీ వెయ్యగానే పలికేది ‘క్లొరోఫిని కాలొసిరప్’ ప్రిన్క్రిప్షన్ చేశాడు తను. ఈ రామనాథం ... అక్కడ ‘స్టోర్సు’లో ఖరాగా కూచుని.... ఏమీ ఎరగనట్టు ... ఇక్కడ అసుపత్రిలో తన వైద్యాలన్నీ తారుమారు చేస్తున్నాడు త్రాష్టుడు !

రాత్రి భోజనాలకి ముందు రామనాథాన్ని పట్టుకుని కడిగేశి వదలిపెట్టాడు. తానొకటి వ్రాశిస్తే అతగాడు ఇంకోమందు చేతిలోపెట్టి పంపిన సందర్భాలన్నీ ఏకరువు పెట్టాడు.

‘మీరు వ్రాసిన ‘పెప్పర్జిన్ సిట్రేట్’ స్టాక్సులో వున్నదనుకోండి. ‘సాన్టానిన్’ మురిగిపోతుంది మరి. అది ముందు వొదిలించు కోవాలి గదాని?...’ తలగోక్కున్నాడు రామనాథం.

‘అంటే నీ వుద్దేశ్య మేమిటి? ‘పలానిమందు’ అని ‘ప్రిన్క్రిప్షన్’ చేశేది నువ్వూ నేనూ? నీ ఇష్ట మొచ్చిన మందులు నువ్విస్తుంటే ఇక నేనెందుకిక్కడ? ఈ అసుపత్రి కూడా నువ్వే నడుపు. నేను జపం చేసుకుంటూ కూచుంటాను.’ అని ఒక్క కసురు కసిరాడు. డాక్టరు రాజారావు మొహం కండలుబ్బినై.

‘మీ ఇష్టం.... ఏదిమ్మనమంటే అదే ఇస్తా... నాదేం పోయింది? అసలు మీ రొకసారి ‘స్టాక్సు’ విడివిడిగా పరిశీలించి ఏవేవి ‘టయింఎక్స్పయిర’ వుతున్నాయో..’

అర్ధోక్తిలో చరుమన్నాడు డాక్టరు.

'రాట్ - స్టాక్' చట్టుబండలూను. నా ఇష్టమొచ్చిన మందు నేను 'ప్రిన్ క్రయిబ్' చేస్తాను. ఏది రాస్తే అదివ్వు. అది 'స్టోర్సు'లో లేకపోతే లేదనిచెప్పు. ఇంకొక 'స్టోర్సు'కి వెళ్ళితెచ్చుకుంటాడు. అంతేగాని నీబోడి పెత్తనమొకటా యిందులో?' రెచ్చిపోయాడు డాక్టరు.

గుక్కీళ్ళు మ్రింగి బిరబిరా మెట్లుదిగి పోయాడు రామనాథం.

తరవాత డాక్టరికి పశ్చాత్తాపం ముంచుకొచ్చింది. రామనాథాన్ని అనుకోవడం దేనికి? తనూ నిజానికి కొంత అస్తవ్యస్తంగానే 'ప్రిన్ క్రయిబ్' చేస్తున్నాడు డ్రగ్గులు. తనకేదో వొరగబెడదామని అతగాడు అడపాదడపా బురదలో అడుగువెయ్యనూ, తనచేత మొహం వాచేలా చివాట్లు తిననూ జరుగుతున్న తంతు. అతనేదో తనపట్ల అపచారం చేస్తున్నట్టు తేపతేపకీ నోరుచేసుకోవడం బాగుండలేదు. ఏదో బావమరిది కాబట్టి తలవొంచుకుని పోతున్నాడు మానవుడు అమట్టు పారిపోకుండా. కాలునిలద్రొక్కుకుని, 'నువ్వొకటి వ్రాస్తే నేనొకటివ్యడం చూస్తుంటివిగదా... ఎందుకు తిరగ్గొట్టలేదా? 'అమందే పట్రమ్మని ఎందుకు పట్టుబట్టలేదా?' అని ఎదురుదాడిచేస్తే.. .. తన నోటికి తాళం పడదా? ఈ వ్యాపారంలో తనూ రామనాథమూ లాలూచీ అన్న గుట్టు గుట్టుగా వున్నంత సేపేగాని ఆవాసెన కాస్తా తొలగించి కుండ బద్దలుకొడితే మెతుకులు చెల్లాచెదరైపోవూ?

డాక్టరికి బెంగపట్టుకుంది. తను ఇట్లా దిగజారిపోతున్నాడేమిటి?

మెట్టుకి ఈ వ్యాపారంలో తల దూర్చిన తరవాత తన 'ట్రీట్ మెంట్' పద్ధతులు ఇదివరకంత వుదారంగా, ఉన్నతంగా, ఖచ్చితంగా నడుస్తున్నాయా అంటే లేదనే చెప్పుకొవాలిసాస్తుంది. తన బుద్ధి పెడతలబడుతోందా యేమిటి చెప్పా? కంపనబడ్డ కాకిలా గిలగిలకొట్టుకున్నాడు డా.రాజారావు. తేపతేపకీ 'బ్యాంక్ ప్యాస్ బుక్కు' లోవున్న అంకెల మీదకి దృష్టిపోతోంది. బుద్ధి గడ్డితింటోంది! ఏమి చెయ్యాలి?

* * *

కొయ్య గుర్రమెక్కి ఊగుతున్నాడు గోపీ.

చారల పైజమా వేసుకొంటే, 'ప్రయివేటు మేష్టారు రాలేదుట్రా?' అని కళ్ళెరజేసి గదమాయించాడు డాక్టరు రాజారావు.

'మేష్టారు రాలేదు నన్నా' అన్నాడు గోపీ, ఊగడం ఆపి.

'మేష్టారబ్బాయికి జ్వరమటండీ. మూడు రోజులనించీ రావటం లేదు. ఎలావుందో పాపం.' అని టీ అందించింది రాజేశ్వరమ్మ.

చుట్టన స్ఫురించింది డాక్టరికి. ఆమధ్య మేష్టారు కుర్రాణ్ణి తీసుకొచ్చాడు ఏదో జ్వరమని. లోగడ ఆయనెప్పుడు వచ్చినా తన ఆసుపత్రిలో మందులే ఉచితంగా వాడనూ, 'ఫీజి'వ్వ బోయినా తిప్పిగొట్టనూ జరుగుతున్నదేను. ఈసారి అందరితోపాటు అలవాటుగా ఆయనకీ 'ప్రిన్ క్రయిబ్' చీటీ వ్రాసిచ్చాడు. 'యాంపూల్స్' కొని తీసుకొచ్చాడాయన. నాలుగింజక్షన్లయిన తరవాత ఆయన మళ్ళీ రాలేదు కుర్రాణ్ణి తీసుకుని; వ్యాధి తగ్గుముఖం పట్టగానే రోగులు తన దగ్గరికి రాకపోకలు తగ్గించడం అనవాయితీ వున్నదేను. అంతే అనుకుని పట్టించుకొనేలేదు తను.

మేష్టారు పెద్దవాడు; పేదవాడు; బహుకుటుంబీకుడు. భారంగా సంసారమీడుస్తున్నవాడు. ఏ మయిందో ఏమో పాపం. సొంతకారు వేసుకుని మేష్టారింటికి వెళ్లాడు తిన్నగా.

ఇల్లు నానా దరిద్రంగానూ వుంది; అక్షరాలా అయ్యవారి నట్టిల్లు, కుర్రవాడు కుక్కి మంచం మీద పడివున్నాడు. ముక్కొలిపీట మీద మందులూ అరఖులూ పేర్చిపెట్టివున్నాయి. ఇంట్లో అంతా గాబరాగా వున్నారు.

మేష్టారు క్షమించమని ప్రాధేయపడ్డాడు డా.రాజారావుని. వారంరోజులు చూచి... జ్వరమెంతకీ తగ్గకపోగా... ఇంకో డాక్టరి దగ్గర ట్రీట్మెంటు ప్రారంభించాడు. అదీకథ.

డాక్టరికి కోపంరాలేదు. సిగ్గువేసింది పైగా.

కొత్తడాక్టరు 'ప్రిన్ క్రయిబ్' చేసిన 'డ్రగ్' మిటాని ముక్కొలిపీట మీద వున్న 'స్లిప్పు' పరిక్షగా చూచాడు డా.రాజారావు, స్టెప్టో పెన్సిలిన్ వ్రాసివుంది. తలకొట్టేసి నట్టయింది. అది న్యూమోనియా అని తెలిసిన్నీ, తను అన్నాళ్లా, 'సల్ఫాడైజిన్ ఇంజక్షన్' స్టో పాతకాలపు వైద్యం చేసినట్టు తెలిస్తే ఏ చిన్న డాక్టరయినా నవ్వుతాడు.

'సల్ఫాడైజిన్' మీదకి తన కలం ఎందుకు పోయిందో డా.రాజారావుకి తెలుసు. మవునంగా ఇంటికొచ్చి ముడుచుకుని పడుకున్నాడు. కుర్రవాడి పరిస్థితి ఏం బాగాలేదు. సరియైన డ్రగ్గు సకాలంలో పడలేదు.

* * *

మధ్యాహ్నం ఎండ మిటమిటలాడుతోంది.

అప్పుడే ఒక ఆపరేషన్ ముగించి 'వాష్ బేసిన్లో' చేతులు కడుక్కుంటుండగా మేష్టారబ్బాయికి ప్రాణంమీద కొచ్చిందని కబురొస్తే పరిగెత్తాడు.

వెళ్లేసరికి అంతా అయిపోయింది.

తిరిగొచ్చేసి కాస్త విశ్రాంతి తీసుకుందామని మెట్లెక్కి పైకొచ్చాడు.

రామనాథం మేడమీద 'వోపెన్ వరండా'లో కాచుకుని వున్నాడు.

గడిచిన క్వార్టర్లీ అంటే మూడు నెలల జమాఖర్చులూ చూపిద్దామని వచ్చాడు.

'రిజిస్టర్లు' 'వోచర్లు' అన్నీ తేబిలు మీద పరిచి వివరిస్తున్నాడు.

డాక్టరు మాతి బిడాయించుకుని కూచున్నాడు.

ఈ మెడికల్ స్టోర్లు డాక్టరిదే అనీ... ఆయన పెట్టుబడి మీదనే అది నడుస్తున్నదనీ.... తానేదోబేడ వాటా తీసుకొంటున్నా నెలజీతగణ్ణి మాత్రమేననీ.... దాని మీద తన యాజమాన్యం నిమిత్త మాత్రమయిందనీ... అక్షరాలా కాదుగానీ... ఆ అర్థం వచ్చేలా సంజాయిషీ ఇచ్చుకొంటూ పోయే ధోరణి రామనాథానిది.

'ముందూ వెనకా చూచుకోకుండా బావగారు 'ప్రిన్ క్రిష్ణన్లు' రాశేస్తున్నారు. ఈ నెలాఖరికి 'టయిమెక్స్ పైర' య్యే మందులు బోలెడున్నాయి. తరవాత మీ యిష్టం' అని 'రిజిస్టర్లు' మూసి పెట్టాడు రామనాథం.

డాక్టరు తాచుపాములా బస్సుమని లేచాడు కుర్చీలోనించి.

అమట్టు ఆ రిజస్టర్లు, మందులూ, బిల్లులూ... అన్నీ కలపి రామనాథం మొహాన్ని కొట్టాడు.

'యు... యు... గెటవుట్ రాస్కెల్! నువ్వు. 'నీ స్టోర్సు' నీ 'స్టాక్సు' గంగలో కలవండి. ఘడిఘడికీ లాభనష్టాలు బేరీజు వేసుకొంటే 'ట్రీట్మెంట్లు' సాగించమంటావా నన్ను? ఆ మందు ప్రిస్క్రిప్షన్ చెయ్యమనీ ఈ మందు 'ప్రిస్క్రిప్షన్ చెయ్యమనీ నాకు సలహా ఇవ్వు ఈసారి - తంతాను. ఇక నించీ ఆ 'స్టోర్సు' ఆ 'క్లినిక్కు'.... వాటి లాభనష్టాలతో నాకు నిమిత్తం లేదు - ఆ వ్యవహారాలన్నీ నీ నెత్తినే వేసుకుని వూరేగు - నాకొద్దు.

నువ్వు నా జీవితంలో అడుగు పెట్టక ముందు నేనొక డాక్టర్ని... రూపాయికి పదహారణాల డాక్టర్ని, అతిశయోక్తి... ఆత్మస్తుతి కాదు, అక్షరాల దేముడి డాక్టర్ని, ఈ రొంపిలోకి దిగిన తరవాత ... నేనొక శిక్షపడని దొంగని... దగాకోరుని... ఆశ్చర్యం లేదు.... ఒక హంతకుణ్ణి! మళ్లీ నీ మొహం నాకు చూపావా? అ....' అని వూగిపోయాడు.

రామనాథం బిత్తరపోయి.... కండువా చంకనెట్టుకుని.... మాట పెగిలి రాకవణికిపోతూ... ఆ పాటున నిల్చుండిపోయాడు.

రాజేశ్వరమ్మ ఆ గలభాకి లోపల నించీ వచ్చేసి.... పెనిమిటి నరసింహావతారమ్మీద వున్నది గమనించి అప్రతిభురాలై పోయింది.

'ఇదిగో నువ్విందులో తల దూర్చావా మాట దక్కదు' అని ఆమె వంక ఒక్క ఉరుమురుమి, లోపలికి దూరి గడియవేసుకున్నాడు డాక్టరు.

* * *

మర్నాడు ఉదయం 'కన్సల్టింగ్ రూం'లో కూచున్నాడు డాక్టరు. ఆయన ముఖం ప్రసన్నంగా వుంది. కిటికీలో నించీ రాత్తిరంతా మంచులో తడిసిన మాలతి తెల్లగా పరిశుభ్రంగా మెరుస్తోంది.

కనపడని సంకెళ్లేవో విదుల్చుకున్నట్టయి..... ఒక్కసారి, వొళ్లు విరుచుకున్నాడు, మిస్టర్ రాజారావు మళ్లీ డాక్టర్ రాజారావయ్యాడు ఆ క్షణం.

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక, 22-5-1970.